

Satversmes tiesa ierosina lietu par tiesu izpildītāju amata atlīdzības segšanu no valsts budžeta līdzekļiem

2012. gada 15. novembrī Satversmes tiesas 2. kolēģija ir ierosinājusi ietu „Par Civilprocesa likuma 567. panta trešās daļas, ciktāl tā neparedz zvērināta tiesu izpildītāja amata atlīdzības segšanu no valsts budžeta gadījumos, kad piedzinējs ir atbrīvots no sprieduma izpildes izdevumu samaksas, atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 107. pantam un Ministru kabineta 2011. gada 30. augusta noteikumu Nr. 670 „Noteikumi par izpildu darbību veikšanai nepieciešamo izdevumu apmēru un to maksāšanas kārtību” 8., 9., 10., 11. un 12. punkta atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 64. un 105. pantam”.

Apstrīdētās normas

Civilprocesa likuma 567. panta trešā daļa: „Gadījumos, kad piedzinējs ir atbrīvots no sprieduma izpildes izdevumu samaksas, izpildu darbību veikšanai nepieciešamie izdevumi tiek segti no valsts budžeta līdzekļiem.”

Ministru kabineta 2011. gada 30. augusta noteikumu Nr. 670 (turpmāk – Noteikumi) 8.–12. punkts noteic piedziņas izdevumu apmaksu.

Augstāka juridiskā spēka normas

Satversmes 107. pants: „Ikvienam darbiniekam ir tiesības saņemt veiktajam darbam atbilstošu samaksu, kas nav mazāka par valsts noteikto minimumu, kā arī tiesības uz iknedēļas brīvdienām un ikgadēju apmaksātu atvaļinājumu.”

Satversmes 64. pants: „Likumdošanas tiesības pieder Saeimai, kā arī tautai šinī Satversmē paredzētā kārtībā un apmēros.”

Satversmes 105. pants: „Ikvienam ir tiesības uz īpašumu. Īpašumu nedrīkst izmantot pretēji sabiedrības interesēm. Īpašuma tiesības var ierobežot vienīgi saskaņā ar likumu. Īpašuma piespiedu atsavināšana sabiedrības vajadzībām pieļaujama tikai izņēmuma gadījumos uz atsevišķa likuma pamata pret taisnīgu atlīdzību.”

Lietas fakti

Pieteikuma iesniedzēji ir 16 fiziskas personas – zvērināti tiesu izpildītāji. Viņi norāda, ka, gadījumos, kad piedzinējs civilprocesā ir atbrīvots no sprieduma izpildes izdevumu samaksas, apstrīdētā Civilprocesa likuma norma paredzot tikai izpildu darbību veikšanai nepieciešamo izdevumu segšanu no valsts budžeta. Normā neesot paredzēta atlīdzība par tiesu izpildītāja veikto darbu. Tādējādi šī norma aizskarot pieteikumu iesniedzēju tiesības saņemt veiktajam darbam atbilstošu samaksu.

Turklāt arī kompensācija par izdevumiem, kas saistīti ar izpildu darbībām, esot krietni zemāka par patiesajām izmaksām pat tad, ja tās ir minimālas. Pārējie izdevumi tiesu izpildītājiem esot jāsedz no saviem līdzekļiem. Tādējādi apstrīdētais Noteikumu regulējums aizskarot pieteikuma iesniedzēju tiesības uz īpašumu. Turklāt Civilprocesa likums neparedzot Ministru kabinetam pilnvarojumu izdot tāda satura normas, tādējādi apstrīdētie Noteikumu punkti esot pretrunā ar Satversmes 64. pantu.

Tiesas procedūra

Satversmes tiesa ir aicinājusi Saeimu un Ministru kabinetu līdz 2013. gada 16. janvārim iesniegt atbildes rakstu ar lietas faktisko apstākļu izklāstu un juridisko pamatojumu.

Lietas sagatavošanas termiņš ir 2013. gada 15. aprīlis.

Relīze sagatavota ar mērķi veicināt izpratni par Satversmes tiesā izskatāmajām lietām. Tā nav uzskatāma par nolēmuma daļu un nav saistoša Satversmes tiesai. Spriedumi, lēmumi un cita informācija par Satversmes tiesu atrodama tiesas mājas lapā www.satv.tiesa.gov.lv.

Līga Pauliņa

Satversmes tiesas priekšsēdētāja palīdze

Liga.Paulina@satv.tiesa.gov.lv, 67830748, 26571082